

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorìa

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

L. De Ecclesiis quas Nicomediae & alibi extruxit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

medio lactinatis inaurati expansa est, si-
gnum Dominicæ passionis ex auro pre-
tiosisque lapidibus elaboratum infix-
erit. Atque hoc tanquam præsidium ac
tutelam Imperii, piissimus Princeps
statuisse mihi videtur.

CAPUT L.

De Ecclesiis quæ Nicomedia & alibi
exstruxit.

His igitur ornamentis civitatem
nominis sui decoravit. Urbem
verò primariam Bithynia, pulcherrime
& magnificentissima Ecclesiæ monu-
mento exornavit, erectis proprio sum-
ptu in honorem Servatoris sui, eo etiam
in loco tropæis victoriæ quam de hosti-
bus & de adversariis Dei retulerat. In
reliquis etiam provinciis, præcipuas ac
nobilissimas quasque urbes oratoriorum
magnificentia illustravit: exempli gra-
tia urbem totius Orientis metropolim,
quæ ab Antiocho nomen traxit. In qua
tanquam in vertice omnium ejus regio-
nis provinciarum, singulare quoddam
opus, seu amplitudinem, seu decorem
spectes, Deo consecravit. Quippe u-
niversum templum longissimo extrin-
secus ambitu circumscriptis. Interiùs
verò basilicam ipsam ad summam ere-
xit altitudinem; figurâ quidem octae-
dri constructam; plurimis verò circum-
quaque cubiculis & exhedris, & tam
subterraneis locis quam solariis undique
circumdatam. Quam quidem basili-
cam auro plurimo & ære, aliisque pre-
tiosis speciebus copiosissime exorna-
vit.

CAPUT LI.

Quod in loco dicto Mambre, Ecclesiam
adificavit.

ET hæc quidem sunt præstantissima
monumenta, quæ Imperator Deo
consecravit. Cum autem didicisset il-
lum ipsum Servatorem, qui nuper in
terris versatus fuisset, jampridem vi-
ris quibusdam Dei amantissimis præ-
sentiam Divinitatis suæ in Palestina ex-
hibuisse juxta Quercum quæ dicitur
Mambre, illie etiam basilicam ædifi-
cari præcepit. Proinde ad Rectores
quidem provinciarum, missa est Im-
peratoris auctoritas; datis ad singulos
literis quibus jubebatur, ut injunctum
sibi opus, ad exitum perducere matu-
rarent. Nobis verò qui hanc historiam
scribimus, plenam sapientiæ direxit

Α πρεσβυτέρω κερυσωμένης Οὐρανίας
καὶ τὸ μεσαίτατον, μέγιστε πίνακος ἀντιπαρα-
νε, μέγιστον ἐμπειρήχθαι τὸ Ἐσωτηριεῖα πρὸς
σύμβολον, ἐκ ποικίλων συγκεκμημένων καὶ ποικί-
λων λίθων, ἐν χερσὶ πολλῶν κατεργασ-
των. Φυλακίτηλον ἐδόκει τῷ αὐτῷ βασι-
λεῖας τῷ Θεοφιλεῖ πεποιθῶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ν΄.

Οτι ἐν Νικομηδίᾳ ἐν ἄλλαις πόλεσιν ἠεροδοτοῦ
ἐκκλησίας.

Τούτοις μὲν οὖν τὴν αὐτὴν πόλιν ἐκκαθάρ-
τησεν τὴν ὀβριδιῶν ἀρχαίαν, ἠμῶν ἀ-
ναθήματι μεγίστης καὶ ὑπερφυῆς ἐκκλησίας
ἐπέμα. Ἐξ οἰκείων θησαυρῶν καὶ λαοῦ τῶν
τῷ Ἐσωτηριεῖα καὶ ἐχθρῶν καὶ Θεομαχίᾳ ἀν-
τιπρὸς νικητήρια καὶ τῶν λοιπῶν ὁ ἔθνος τῶν
μαλιστα κερυσεύσας πόλεις, ταῖς τῶν ἐκ-
κλησιῶν Φιλοκαλίας ἐκπέπειπεν ἐποιεῖται
αὐτῶν οὖν καὶ τὴν Ἰππὶ ἀναβολικῆς μετρο-
λεως, ἢ τὴν ἐπὶ ἄνω μόνον εἰληφεν Ἀντιόχου
σηγορίαν. ἐφ' ἧς ὡς Ἰππὶ κεφαλῆς τῶν τῶν ἐκ-
κλησιῶν, μονογῆρες πηχεῖμα ἐκκλησίας, μετὰ
ἐνεκα καὶ καλῆς, ἀφιερέ. μαχερῆς μὲν ἐξέστη
C παρὰ δόλῳ τὸν πάντα νεῶν παρὰ δόλῳ εἰς αὐ-
τὸν ἐκκλησιῶν οἶκον, εἰς ἀμύχανον ἐπάρας ὑ-
ψος, ἐν ὅλῳ ἔδρα μὲν στυπῶς ὡς ἀρχιμακαρίας
δὲ πλείοσιν, ἔξεδρας τε ἐν κύκλῳ, ὑπέμα τε
καὶ κατὰ εἰῶν χωρημάτων ἀπαύλαχθαι πρὸς
σοιχισμένον καὶ χερσὲ πλείονα ἀφθονοῦ
χαλκῶ τε καὶ τοῖς τῶν λοιπῶν πολυτελεῶς ἰδίας
σεφάνη καλλεσι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΑ΄.

Οτι ἐν τῇ Μαυρῇ περὶ ὄραξιν ἐκκλησίας ἦλθον.

Τὰδε μὲν οὖν τὰ ἔξοχώτατα βασιλεῦς
ἐτύχων ἀφιερώματα πυθόμενος ἦν
τῷ ἑα καὶ τὸν αὐτὸν σωτήρα, τὸν τε ἐσω-
τηρῶ ἐπιφανέστατον τῷ βίῳ, καὶ παρὰ τὴν
θεοφανείας πεποιθῶς Φιλοθείας ἀφθονοῦ
τῆς Παλαιστίνης ἀμφὶ τὴν καλεμένην ὄραξιν
Μαυρῆ, κἀναύθα οἶκον ἐκπύρην αὐ-
γεῖρον τῷ ὀφθέντι Θεῷ διακελεύεται. τῶν
μὲν οὖν τῶν ἐθνῶν ἀρχαίαν, ἀναύθα τῶν
σιλικῆ δια τῶν πρὸς ἑκάστον ἐπισταθῆσαι
γραμμάτων ἐπιφοῖτα, εἰς πῆρας ἀναύθα
τὸ παρὰ ἄλλῃ διακελευομένη ἡμῶν δὲ τῶν
τῆνδε γράφουσι τὴν ἰσοεῖαν, λογιμαίονα